

II Curs Internacional de Traducció de Clàssics Valencians: Clàssics Valencians Poliglotes. – Els dies 15, 16, 17 i 18 de novembre de 2006 va tenir lloc a la Nucia (Marina Baixa) el II Curs Internacional de Traducció de Clàssics Valencians: Clàssics Valencians Poliglotes, organitzat pel Projecte Institucional de Recerca IVITRA (Universitat d'Alacant), l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i la Seu Universitària de la Nucia de la Universitat d'Alacant, amb la col·laboració de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, l'Institut Cervantes, la Biblioteca Valenciana, l'Ajuntament de la Nucia, la xarxa d'excel·lència europea «TRAMICTEK», el Projecte de Recerca «Clàssics valencians multilingües» (GV05-180) i el Centre Internacional d'Estudis Avançats de la Corona d'Aragó Medieval (CIEAHCAM) de la Universitat d'Alacant.

Aquest curs va tenir com a finalitat posar en comú i presencialment les tasques (traduccions, estudis filològics, teoricoliteraris i històrics, i programes i aplicacions informàtiques per al processament de *corpora* textuais multilingües i diacrònics) que els diversos investigadors havien realitzat al si dels projectes de recerca esmentats –especialment al si del projecte matriu, IVITRA–, amb la vocació de contribuir a la millora del coneixement del llenguatge literari dels clàssics valencians objecte d'estudi i, en definitiva, del català i del model de llengua que feien servir. Va ser una trobada, com IVITRA, interdisciplinària: filòlegs, traductors, teòrics de la literatura, historiadors de la Corona d'Aragó i informàtics. En aquesta segona edició, hi van assistir nombrosos investigadors i estudiosos de diverses universitats europees i espanyoles membres d'IVITRA, com són les universitats Lomonosov (Moscou, Rússia), Jaguellonica (Cracòvia, Polònia), el Centre National de la Recherche Scientifique

(Paris-Lleó de França, França), Eötvös Loránd (Budapest, Hongria), Federico II (Nàpols, Itàlia), Katholische Universität Eischsätt (Alemanya), Pavia (Itàlia), Aix-en-Provence (França), Ca' Foscari (Venècia, Itàlia), Messina (Itàlia), Bari (Itàlia), Roma-Tre (Itàlia), Sakatchewan (Canadà), Alacant, Pompeu Fabra (Barcelona), Granada, Complutense de Madrid, UNED, València i Catòlica Sant Vicent Màrtir (València).

Aquest curs va ser inaugurat amb la ponència de Virgilio Tortosa, que va exposar la importància de la traducció i de la globalització en la societat contemporània. La resta d'aquesta primera jornada va estar centrada en l'estudi i l'anàlisi de les traduccions contemporànies d'Ausiàs March. Es va analitzar la tasca dins el projecte de Marina Abramova, Rozalya Sasor, Dominique de Courcelles, Balázs Déri, Constanzo Di Girolamo, Massimiliano Andreoli, Oriana Scarpati i José María Micó: les seues noves traduccions d'Ausiàs March a les llengües respectives (rus, polonés, francès, hongarés, italià i espanyol). Pel que fa a aquesta última llengua, Josep Martines va presentar una visió contrastiva de tipologia lingüística de les *Poesies* d'Ausiàs March i de la traducció de Baltasar de Romaní, el seu primer editor i, alhora, traductor a l'espanyol.

La segona jornada va començar amb la ponència de Hans-Ingo Radatz sobre Jordi de Sant Jordi. A continuació, Juan Paredes Núñez va exposar els problemes de la lírica en la traducció de l'edat mitjana hispànica; Pilar Saquero parlà de les relacions de les versions catalanes i castellanes de l'*Ars Moriendi*; Tomás González Rolán, dels pròlegs «acadèmics» en les traduccions de textos llatins, i Júlia Butinyà va comentar la relació entre humanisme i traducció. Marco Antonio Coronel Ramos va analitzar la traducció llatina d'Ausiàs March feta per Mariner; Giuseppe Mazzochi tractà de l'estudi del context cultural en què Lelio Manfredi va fer la traducció italiana de March; i Anna I. Peirats va parlar dels elements clau de l'*Spill* i de la seua traducció en prosa. Pel que fa al *Curial e Güelfa*, Antoni Ferrando va analitzar les qüestions d'ecdòtica i de referència cultural; Jean-Marie Barberà presentà la seua traducció al francès (Éditions Anacharsis, Tolosa de Llenguadoc) –feta dins d'IVITRA–, i Maria Àngels Fuster va exposar les característiques de la nova traducció filològica al castellà d'aquesta obra que enllesteix en l'actualitat. Per finalitzar la jornada, Vicent Josep Escartí va analitzar les característiques de *La vida del pare Pere de Dénia*, i Pedro Mogorrón va presentar el projecte, associat a IVITRA, «Diccionari electrònic d'unitats fraseològiques en espanyol, català, francès, italià i anglès».

En la tercera jornada, Fernando Navarro va parlar de les obres de la literatura francesa traduïdes a Espanya; Donatella Ferro comentà la traducció del *Quijote* de l'hispanista Lorenzo Franciosini, i Elena Sánchez va establir les relacions entre Filologia i Traducció pel que fa als *corpora* multilingües i a l'anàlisi d'estructures seqüencials. En un vessant més teòric, Javier Franco tractà el tema de les diverses possibilitats traductològiques –*i criteria*– d'una obra clàssica; Pilar Estelrich, de les traduccions de clàssics alemany-català i català-alemany, i Francisco Franco Sánchez va fer una aproximació exhaustiva i renovelladora a les traduccions medievals de l'àrab al llatí. Josep Antoni Aguilar i Joan Maria Furió van presentar les seues respectives traduccions al castellà de la *Crònica* de Ramon Muntaner i del *Llibre dels fets* que preparen en l'actualitat; Josep Antoni Ysern va estudiar les dificultats de la traducció de l'oralitat dels sermons de Sant Vicent Ferrer, i Vicent Martines va palesar la relació entre Filologia i Traducció al servei de la millora del coneixement del llenguatge literari dels nostres clàssics. Donatella Siviero s'ocupà de l'estudi del *Tirant lo Blanch* en relació amb altres clàssics europeus, i Alfonsina di Benedetto de la traducció a l'italià d'un clàssic valencià contemporani indiscutible com ara *Borja, papa* de Joan Francesc Mira, igualment al si d'IVITRA.

En la quarta i última jornada, Anna Maria Annichiarico va parlar de les traduccions a l'italià de dues obres de Joan Roís de Corella, la *Tragedia de Caldesa* i la *Lettere d'Aquilles e Polissena*; Carlos Alvar s'ocupà de les relacions entre traducció i cultura en l'edat mitjana

romànica; Emili Casanova va estudiar el paper d'Enric Valor com a traductor, i Curt Wittlin va explicar les característiques de la seua traducció anglesa d'*El Regiment de la cosa pública*. Joan Francesc Mira va exposar la importància de la traducció de clàssics i la seua relació amb els models culturals, Federico Ibáñez Soler, director de l'Editorial Castalia, va presentar la col·lecció Biblioteca Clásica Valenciana, en la qual es publicaran els resultats del projecte IVITRA, en una doble sèrie: «Textos» (traduccions a l'espanyol i edicions criticofilològiques dels originals) i «Estudios» (estudis literaris, filològics o traductològics), sempre fruits de la col·laboració entre l'IVITRA, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, l'Instituto Cervantes, la Biblioteca Valenciana i els ajuntaments de la Nucia i Xixona, i les seues respectives Seus Universitàries (Universitat d'Alacant). A continuació, hi hagué la ponència final de Joan Francesc Mira, que va analitzar com es poden traduir els textos sagrats i la importància de la traducció com a confegidora de models lingüístics. Per cloure aquest curs, Albert Hauf va dissertar sobre la traducció, la fidelitat i els sentits, i la funció d'IVITRA.

En suma, amb aquesta ponència va acabar aquest II Curs Internacional de Clàssics Valencians, que va servir perquè estudiosos de tot arreu es reunissen i posessen en comú les seues experiències i les seues opinions pel que fa a les traduccions contemporànies d'autors clàssics valencians i la seua aportació secular i actual a la conformació de la llengua catalana.